





# Ο ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

*Toū Δημάρχου Πολυγύρου καὶ Ἀθ. Καραγκάνη (Χημικοῦ)*

Λέγεται ἀπὸ τινας, ὅτι ἡ Χαλκιδική, εἰς τὴν δυοῖναν ἀπὸ τῶν ἄρχαιων τάπαν χρόνων ἐγένετο ἐκμετάλλευσις τῶν ἐν αὐτῇ μεταλλείων χαλκοῦ, ἐξ αὐτοῦ οὐ κλαβεῖ καὶ τὸ δύναμα, πάντως δύμως σήμερον δὲν παρουσιάζει σοβαρὰ καὶ ἐκμεταλλεύσιμα μεταλλεῖα χαλκοῦ. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν δύμως ἐποχὴν καθ' ἣν δὲν ἦτοι καταγόμενος δι σίδηρος μὲ τὰ τότε πρόστειρα μεταλλουργικὰ μέσα, μόνον δι χαλκός, δι μόλιβδος καὶ τὰ ἐγγύηνη μετάλλα δι χρυσοῦ. καὶ δι ἀργυρίους, ὃς μᾶλλον εὐτηκτα καὶ εὔπλαστα εἰρηνικοτούντο, φαίνεται ἐκμεταλλεύσεως, δαπανήτασα 50 δισεκατομμύρια διὰ τὴν ἐγκατάστασιν νέων τελειοτάτου τύπου πλυντηρίων, δι' ὃν ἀποχωρεῖ ηταῖς τὰ σύμμι τα θειούχα μεταλλεύματα, καὶ παράγουσι ἡδη οηνιαίως περὶ τοὺς 24.000 τόννοις σιδηροπυρίτου, ἥτοι θειούχου σιδήρου, καὶ περὶ τοὺς 5 000 νόννους θειούχον φευδιργυρόν, θειούχον μόλυβρον καὶ θειοίχον ἀρσενικόν καὶ ιντιμόνιον.

“Η ἀξία τούτων ἀν ορετικού, εἰς 12 δισεκατομμύρια μηνιν ἴως, τὰ δυοῖνα ἐξαγόμενα εἰς τὸ ἔξωτερον ἀποφέρουν ἀνάλογον συνάλλαγμα.

ται δε ὅτι πράγματι ἐγένετο ἐκμετάλη. Εἰς ταῦτα ἐργάζονται 1.600 ἐρ-  
λειστικοὶ καὶ τῶν πτωχῶν μεταλλείων γάται καὶ ἀποζοῦν ἀνάλογοι οὐκο-  
χαλκοῦ, χριστοῦ καὶ ἀργυρομολύ- γένειαι.

βρου εἰς Χαλκιδικήν, ὡς μαρτυροῦσιν παλαι· ὑπολείμματα καιμάνων ἢ φύξεως καὶ ἐβολάδες.

Τὸ δέπεδαφος τῆς Χαλκιδικῆς ἔγει ποώματι μέγαν μεταλλευτικὸν

Σπουδαι· τάτη εἶναι ὅδες ή σιμβολὴ τῶν μεταλλείων τούτων τῆς Χαλκιδικῆς εἰς τὴν Ἐθνικὴν Οἰκονομίαν δόσιν καὶ εἰς τὴν οἰκονομίαν τῶν περὶ αὐτὴν Κοινωνιῶν.

πλιντον και παντὸς εἴδους μεταλλεύματος μεγάν τινας ορθόν ανακαλεῖσθαι.

ειρεύματα διεπιστώθησαν, δι' ὅπλεῖ  
στα τμήματα τῆς Χαλκιδικῆς ἔ-  
χουν δηλωθῆ δι μεταλλευτικάς ἐ<sup>π</sup>  
οεύνας. Αἱ μεταλλευτικαὶ διμοις ἔ-  
χειναι ἀπατοῦν μεγάλα κεφάλαια  
καὶ μηχανικὰ μέσα τὰ δροῖα δὲν  
διατίθενται εὐχερῶς παρότι ήμιν καὶ  
διὰ ταῦτα πολλαὶ μεταλλευτικαὶ δη  
λώσεις προμένονταν νεκραὶ καὶ ἀ-  
ναμένουν τὴν σειράν των, ἥτιν  
ἔξαντλησιν ἄλλων γνωστῶν πλου-  
σίων καὶ μεταλλευτικῶν κοιτασμά-  
των, δρόπτες ἡ ζήτησις καὶ ἡ ἀνίγκη  
θά προκαλέσουν τὴν συστηματικω-  
τέραν διεινήσιν καὶ τῶν μεταλ-  
λευτικῶν ἐνδείξεων τῆς Χαλκιδικῆς.  
Πρὸ τοῦ 1908 εἰς τὴν περιφέ-

Τὰ ἐν ἐνεργείᾳ ἐκ τούτων μεταλλία ἀπισχολούν ἐν συνόλῳ περὶ τοὺς 80, ἐφαντάς ἡ δὲ παραγωγὴ των εἶναι ἀνάληγος πρὸς τὴν ζήτησιν τοῦ μεταλλεύματος τὸ δοτοῦ χορηματοποιεῖται διε τὴν κατασκεψὴν πιθοτούβλων, ξυλολίθου τοῦ μεταλλοῦ συ μαγνησίου καὶ διαφόρων φαρμάκων, ὃς τοῦ θεικοῦ μαγνησίου, τοῦ κτρικοῦ μαγνησίου καὶ π.

Δυτικῶς δημος ἡ ζήτησις τῆς λεικολίθου ἥζεισε νὰ μειοῦται λόγῳ τῶν μεγάλων ἀποθεμάτων ἐκ τοῦ μεταλλεύματος τούτων τὸ διπολον πορέας ἡ Γιουγκ.

Παλαιότερον δύμως καὶ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ μεγάλου ιέκνου τῷ Σταγείων τοῦ φιλοσόφου Ἀριστοτέλους, εἶναι γνωστὸν διειστὴν πεοιφένειαν ταύτην, τὴν ἥδη γνωστὴν ὑπὸ τῷ ὄνομα Μαδεμοχρίᾳ, ἔχηγετο καὶ Ἀργυρός καὶ χρυσός καὶ μόλυβδος, δύπις ἀλλως τε μαρτυροῦν καὶ μὲν ἀλλα στιβάνες ἀπὸ ἀρχαίας ἐκβολάδας καὶ πανάργας απορριπτοῦσιν τοις οὐρανοῖς.

χαλι και στοια. Σημερον διως η αυξουσα εξαντλησις των παγκοσμιων αποθεματων ιση με την θεσσαλονικην παραγωγην, παραγωγην που οι Ελληνες θεωρησαν αποδεικνυτην για την αναπτυξη της χαρακτηριστικης επιβατικης αγορας.

λεύσιμα τὰ κοιτάσματα τοῦ σιδηροπυρίτη, μεγάλα δὲ τοιαῖτα κοιτάσματα συμπίκτων θειούχων μεταλλεγμάτων είχον διαπιστωθῆ πιὸ τολλοῦ εἰς τὴν πειαιδέσιμην τῆς

πολλών εις τὴν περιφερείαν τῆς Στρατονήσης, τῆς Πιάβιτζις μέχι τῆς Βαθύρας καὶ τῆς Ὄλυμπιαδός.

Ἡ ἐκμετὰ λλευσις τῶν μεταλλείων τούτων τοῦ σιδηροπυρίτου ἥχοισεν ἀπὸ τοῦ 1908 ὑπὸ Γαλλικῆς Ἐταιρείας ἡ ὁποῖα παρεχώρισε τὸντα εἰς τὴν σισταθεῖσαν Ἑλληνικὴν Ἐταιρείαν Μεταλλίων Κασσάνδρας ὡ. αὐτῇ ἐπωνομάσθη ἀρχικῶς.

Ἡ ἔντρως τοῦ μεταλλείων του τοννοί μεταλλείων χωριστού. Ἡδὴ ἐξακολουθεῖ ἡ παραγωγὴ μεταλλεύματος χ' ω. Ιτου εἰς τὴν πιφέρειαν τοῦ Βάθδου, ἡ δὲ ἐπανείνα Ε.Μ.Ε. [Μποδοσάκης καὶ Σια] ἥκισε στραβαὶς ἐφεύνας εἰς τοῦ βαθύτερα στρώματα τῶν παλαιῶν μεταλλείων τῆς Ὄλυμπίας ὅπου ἀνεῳχθήσαν σοβὶ οἱ κατέσματα αἱ ζωμίτου, τοῦ δὲ ίσου εἶναι ἥδη δυνατὴν ἐξακετάλλευμας μὲταλλεύματος

Η ζητησίς τον μεταλλειμάτος τούτου λόγῳ τῆς χρονισμός της εἶναι αὐξενίσα δι' ὃ καὶ ή 'Εταιρεία τῶν μεταλλείων Κασσάνδρας συνεχῶς αὐξάνει τὴν παραγωγήν της τῇ η εκμεταλλεύσις με τα γεα μη χανικά μέσα.

'Αλλὰ καὶ μεταλλεύματα σιδήρου οὐ τάποχουν καὶ ἐκμεταλλείονται εἰς Μαδὲν Λάκκον τῆς Στρατονίκης

καὶ τελειοποιεῖ τὰ μηχανικὰ μέσα | ἐξ ὅν πολλαὶ χιλιάδες τόννοι ἐξῆ-

# ΑΙΑΝΘΗ ΤΗΣ ΑΙΑΝΘΑ

Σάς θέλω, νά φαντασθήτε τό φίλο στήν κουζίνα δε ότα καταδεχόταν νά πνοσή τή δοκιμασία του! Μή βιαστήτε νά μού πηγε πώς κάνω μάλι ανθυισεία, βγάζοντας συμπεράσματα άπο μιάν έντελως ειδική περίπτωση Μά τί άλλο νά φορούσαν; Θά λέγατο. Ταξείδι μακρονύ έπιχειρούν, σε βιούντα σκαρφαλώνουν, διανυκτερεύουν δπου οι άπροβλεπτες πιέσεις τών σιγμῶν τους διοχερεύουν. Αύτό είναι τό ζήτημα. Δέν άποτελεί μιά ξεχωριστή περίπτωση προσαρμογῆς στις ίδιες τερερές συνθήκες.

“Η ἀπλότητα είναι κανόνας σχεδόν ποὺ ϑυμίζει τὴν ἐμφάνιση καὶ τῇ συμπεριφορᾷ τῶν ἔνων. σ' ὅπου ονδήποτε τοῦ κινήτα ἀπὸ δύο εἰσδήποτε συνθῆκες καὶ ἄν. βρεθεῖσαν. Εἶναι τοῦτο ζήτημα οὐπίσας, ζήτημα βάθους καὶ βάρους. Ὁπου ὁ πολιτισμὸς είναι πηχτὸς καὶ στηριγμένος μὲ ἀρκετὴ σιγουριά, πάνω σὲ δυνατές βάσεις, ἔκει κοιτάζει οἱ κάνθε λογῆς ἐκδηλωσεῖς τῶν ἀνθρώπων περὶ τούτων παρεξηγησθεῖσαν. Τι λέτε καλέ; Μ' αὐτὸν πούσεμα ἡ σημειωτικὴ κοπέλλα, ἡ μοι-  
σειδινὴ πούσεμα ἡ σημειωτικὴ κοπέλλα, ἡ μο-

φορεμά ή ομαδινή λογοτακτική, η μέροντα, η μυημένη στά επίμαχα ζητήσια του «Νιός». Ούτε στό χωράφι ούτε γιλησης ν, ίως και ἀλλαχοῦ τῆς Χαλιδικῆς ἔχει διαπιστωθῆ ή ὅτι αρχιεις ειτε λλεψιιιων οιδήρου, μαγγανίοι, σιδηρομαγγανίους ώς και βωξίτου ταυτικήν Κατικαν, τὰ δποια ἀναμένουν τὴν σειρὰν τῆς ἐκμεταλλευσεώς των.

Ιλλήν αὐτὸν δημιώς και ὁ πολύτιμος χρυσός δὲν λείπει ἀπό τὸ δέσταρ φετικῆς, καθ' ὃν είναι γνωστὸν διτὶ Βούλγαροι μαλαμιτάδες ἔξέπλυννον ἐπ'. Το ρυκοκρατίας διὰ προχειρῶν μέσων τὴν ἄμμον τῶν ποταμῶν τῆς Χαλιδικῆς και τοῦ '(Ολυνθίου παρὰ τὴν Κατικαν και τοῦ Χαβρία πυρὶ τὴν

Κατσίκιν και τοῦ Χαβρία πιστή την  
Σμύζειν, συλλέγοντες τελικῶς τὰ εἰς  
τὴν χρυσοφόρον ἄμικον ἐνυπάρχον  
τα ψῆματα χουστοῖ, διπερ ἀποδει-  
κνύει τὴν ὑπερέξιν χρυσοφόρων φλε-  
βανή τοῦ βασιλικοῦ πατρὸς Δημητρίου.

Βῶν μὴ ἔξευενηθεισῶν ἐπὶ τοῦ παρόντος. Πλὴν αὐτῶν ὅ··ως, λόγῳ τῶν διαφόρων μεγάλων ὅγκων πηγματικῶν πετρωμάτων, ὃ πούχει σ βαρὰ ἔνδειξις περὶ ὑπάρχεις καὶ τῶν νέων πολυτίμων οαιδειν· φρῶν μεταλλεγμάτων, τὴν διερεύνησιν τῶν δποίων εἶχον ἀρχίση κατὰ το παρελθόν· ἔ··ος φονεύθεις ἐξ ἀτυχήματος παρὰ τὸν Πολύγυρον ἀείμνηστος καθηγητῆς τῆς θεοφορίας. Η περιστώση τοῦ θεοφορίας

σεικατομμυρία ετήσιως, υπόρχει σε σιβαριδὴ προσπιτικὴ ἀναπτίξεως του καὶ διὰ τῆς ἐκμετάλλευσεως τούτου καὶ ή Ἐθνικὴ Οἰκονομία θὰ ὠφεληθῇ καὶ η Χαλκιδικὴ θὰ ἀναπτυχθῇ οἰκονομικῶς διὰ τῆς ἔξασφαλίσεως ἐργαίνεσθαι εἰς δύοις τοὺς ἵνεργοντας καὶ τοὺς μικροὺς κληρούχους αὐτῆς.

Ἐκ παραλλήλου ὅμως ἄται εἰτὶ οὐδεὶς καὶ διὰ τοὺς ἥδη ἀγχοτάτους εἰς τὰ ἐννεοεγείᾳ μεταλλεῖα ἐγγάτας ληφθῆ μέρουμα προσπασίας καὶ ἔξι σφαλίσεως τῆς ζωῆς αὐτῶν καὶ τῶν οἰκιγενειῶν των διὰ τῆς ἀναλόγου ἀμοιβῆς τῆς ἐπιπόνου καὶ ἔξινεταικῆς ἐργασίας των, τῆς ἑπαγωγῆς των εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ τῆς ἀκωλύτων λειτουργίας τῶν ἀλλοι. Οὗτοι μεγάλεσι καὶ μὲν μᾶς φινοῦνται οἱ ἐπόχες δὲν εἶναι παρά τόσες δὰ στιγμοῦնδις, μέσα στὴν ἀπεραντοσύνη τῆς αἰωνιότητας.

Ἐκεῖ λοιπὸν ποὺ τορμάζεις, διακρίνοντας τὴν παρακμήν, παρατηρεῖς φανικὰ τὰ σπέρματα τῆς δημιουργίας, νὰ σκάζουν καὶ νὰ φυτρώουν. Οποιανοῦ οἱ δέχτες δὲν ἀμβλόνθηκαν ἀπὸ τὰ ἀπαντώτα καὶ ἐπώδυνα χτυπήματα τῶν ἀγιοιν μας, θὸ μποροῦν κάπου κάπου νὰ συλλάβουν μεσ' ἄπ' τὴ σύγχυση καὶ τὸ πάθος

κλιδικῶν των Ὁργανώσεων.  
Ἄλλα καὶ αἱ Κοινότητες, εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν δποίων λειτουργοῦσαι παρήγορα μηνύματα κάποιας ζωδότριας ἀνατολῆς.

περιφέρειαν των οποίων αυτές γούν στα μεταλλεία δικαιοῦνται δύτως ένισχυθίουν οίκονομικῶς, δι' αὐξῆσης σεως τοῦ ἐλαχίστου ποσοστοῦ τοῦ ἐπιβλημάτων φόρου εἰς τὴν ἀξίας τῶν ἔξι γιγαντών μεταλλευμάτων ἀπὸ 1% δις καθιστήσιμη διὰ κοινῆς ἀπό φάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν Ἐπωτερικῶν καὶ Ἐμπορίου εἰς 5% τουλάχ στον.

μικρὴ προσπάθεια νά καταλάβῃ τούτες τὶς ἀπλὲς ἄλληθεις :

Νά κουβεντιάζει ἀπλᾶ, νά γελάπι ἀπλᾶ, νά όμωνή ἀπλᾶ, νά περπατάπι ἀπλᾶ καὶ νά ντύνεται ἀπλᾶ. Τόσο ἀπλᾶ, δσι ν ἀπλότητα ἔχει ή ἔξοχη ποιη τὴν περιβάλλει καὶ δσην ἀντοχήν ἔχει τὸ πουγγή τοῦ πατέρα της, τοῦ φτωχοῦ, τοῦ πικραμένου τοῦ ἀπλοῖκου ! ...

(Στρατονίκη) ΧΡΥΣ ΚΡΙΜΠΑΣ

